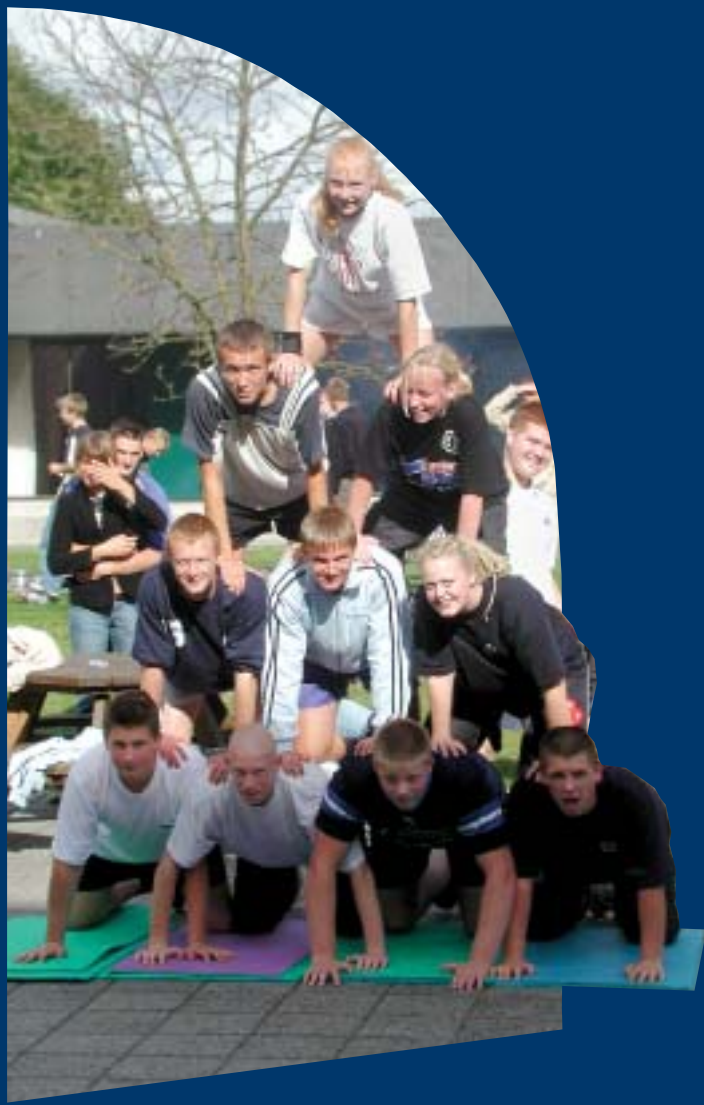

RØNDE HØJSKOLE & EFTERSKOLE

Nr. 3
Okt.
2003

Hvad skal fremtiden med højskolen?

Det spørgsmål er i den forløbne sommer blevet stillet og debatteret af partiet Venstre. Motivet har været en velment støtte til højskolerne, men i manges øjne blev det til et debatoplæg, som indeholdt livsfarlige elementer for højskolens identitet og eksistensberettigelse. Den væsentligste

Tilbage står imidlertid det helt afgørende spørgsmål: Hvad skal fremtiden med højskolen?

Det skylder vi at svare tydeligt på, og jeg tror, svaret vil understrege, at højskolen stadig har evnen til at være ny-tænkende, livgivende og kvalificerende for samfundet. De kompetencer et højskoleophold giver, er så vigtige i dag, som de nogensinde har været det. Om der så er politisk vilje og mod til at sætte handling bag ordene i værdidebatten – og pege på højskolen som en væsentlig kvalifikation til morgendagens samfund og uddannelsesmarked – det må tiden vise.

Flytter et højskoleophold mennesker?

Ja det gør! Vi har mange elever, som hos os har lært noget helt nyt om livet, om sig selv, og om samspillet med andre mennesker.

- Den stille pige foldede sig ud, tog ordet og viste initiativ.
- Hende man aldrig fik øje på i gymnasiet, blev uformel leder og tog ansvar for fællesskabet.
- Den sygemeldte håndværker med for mange øl faldt til ro, fandt sig et netværk og gik i gang med ny en uddannelse.
- Den pige, som intet magtede, og som i begyndelsen var ved at give op og tage hjem. Hun opdagede sine egne

muligheder, hun rejste til Afrika som pilgrim, og hun kom hjem som en resourceperson, der magtede at holde fængende foredrag for andre unge.

- Og endelig den stærke pige, som kunne det hele på forhånd. Hun voksede også på højskolen. Hun tog ansvar og initiativ til et afrika-projekt. Sammen fik fællesskabet det til at lykkes og sikre en stolthed, da de så sig selv i fjernsynet. De havde tjent 18.000 kr. og havde lært, at man kan flytte verden, når man løfter i flok.

Det skal fremtiden med højskolen?

Vi ved det egentlig godt. For hvem er det, der får et job i konkurrence med andre?

Hvis to ansøgere begge har den formelle uddannelse, så ansætter vi hende, der har noget mere: Har været spejderleder, været på højskole eller har arbejdet som frivillig. Jeg tror, de færreste vil være i tvivl.

Vi ønsker os kompetencer, der ikke kan beskrives i et eksamensbevis.

En erhvervskonsulent sagde det skarpe: „Det traditionelle uddannelsessystem fokuserer på skarpe og hårde værdier, men det er bløde kompetencer, der efterspørges i erhvervslivet. Det I leverer på højskolerne i dag, er samfundets brændstof i morgen.“

En anden vinkel kunne være evnen til at indgå venskaber og skabe sociale netværk. I fem måneder er man tæt sammen – i skole og fritid – i fællesskab – i alvor og glæde. Man sover, spiser,

nytænkning var en overvejelse om at indføre eksamensfag på højskolen. Kort fortalt skulle det være muligt at komme på højskole – og samtidig tage enkeltfagseksamen på gymnasie- eller hf-niveau.

Forslaget har været til høring – og skal nu behandles hos politikerne. Vi har svaret og givet vores holdning til kende. Der vil følge mere om den sag, hvis den igen bliver aktuel.

lærer og lever sammen. Der opstår et fællesskab af mennesker, der er vidt forskellige. Det giver venskaber, der holder, og det giver evner til at opbygge nye venskaber i fremtiden. Det er den slags sociale kompetencer, der skrives efter i et samfund, hvor individualisme er målestokken, og hvor ensomhed er et kæmpeproblem. I øvrigt den væsentligste årsag til frafald på universitetsstudier.

Lægger man hertil, at sociologer fortæller om et ghettoificeret Danmark, hvor vi vokser op sammen med mennesker, der ligner os, og som får den samme type uddannelse som os. Vi holder sammen i klynger, og vi kender ikke ret meget til dem, som er anderledes end os selv.

Samtidig har vi et demokrati og et arbejdsmarked, hvor vi skal finde ud af det sammen. Alene sygefraværet i Danmark tæller dagligt mere end 25.000 sygemeldinger af sociale årsager.

Jeg tror, at højskolens evne til at gå på tværs af sociale skel, kan være med til at producere kit til samfundet. Kan bygge bro og skabe sammenhæng. For her mødes svage og stærke. Utilpassede unge lever og lærer sammen med stræbere. Studenter mødes med ordblinde. Der kommer 18-årige og 35-årige håndværkere på jagt efter en ny mening. I sådanne sammenhænge lærer man at begå sig socialt, og både den svage og den stærke får redskaber til at tackle fremtidens sociale skel. Den slags giver livskompetence. Og det

fungerer sideløbende med afklaring af den enkeltes uddannelsesvalg, personlig vejledning, skarp faglighed og et tydeligt værdigrundlag.

Derfor ærgrer det mig, når en politiker som Helge Sander kalder højskoleophold for tidsspilde i forhold til universitetsuddannelse. Det er misforståelse af

samfundets behov, og det er fatalt, hvis vi ikke bruger de anderledes muligheder, der ligger i højskoletraditionen. Lad os holde fast i værdierne og få dem til at blomstre i fremtiden. Fortæl det til politikerne og hold liv i højskolen.

Ole Kamp

[Tidligere efterskoleelev fortæller]

Dansk volontør i Uganda ...

Anne Toubøl, der var efterskoleelev i Rønde i 1996/1997 fortæller:

Jeg er en af de 9 volontører, Folkekirken Nødhjælp i år 2002 valgte at sende af sted til Uganda og Tanzania. Jeg bor i Rakai, det område hvor AIDS for første gang blev opdaget. Selvom Uganda er det eneste land, hvor man har formået at knække aidskurven, er problemet stadig meget stort; specielt i dette område og man mener at ca. 9% af befolkningen er smittede.

Jeg skal følge et projekt der hedder LWF (Lutheran World Federation), og bliver støttet med 80 % fra Folkekirken Nødhjælp, og som hjælper AIDS

ramte og forældreløse børn. De uddanner bla. frivillige som den kvinde er, jeg skal bo hos. Disse frivillige, der bor ude i landsbyerne, hjælper med at finde de ramte, som de så tilser. De melder tilbage til projektet, hvis en familie f.eks. har brug for markredskaber, bønner eller et nyt hus. Familier som disse har svært ved at forsøge sig selv, fordi den ene eller begge forældre er syge af AIDS eller er døde. Jeg skal følge dette arbejde med at tilse de syge og ellers forsøge at være en del af den hverdag, som en fattig familie på landet lever. Undervejs skal jeg skrive artikler hjem til Danmark og tage lysbilleder, da jeg skal hjem og

holde foredrag bagefter. Formålet er at komme hjem og fortælle andre om den kultur jeg har mødt, om AIDS, mine oplevelser og om et projekt, der bla. er støttet med indsamlede penge fra Danmark.

På vej.

Vi har kørt længe på den uendelig lange grusvej. Ud af bagruden kan man se det røde støv hvirvle op som en lang hale efter bilen, og folk eller kvæg, der går i vejkannten, bliver indhyllet, så de næsten forsvinder i den. Jeg sidder bag i en 4-hjuls trækker, sammen med to af de andre volontører. Sæderne er to hårde bænke, så man føler, at man kan mærke hver en sten i vejen, bilen kører over.

Vi er på vej ud til de familier, som vi skal tilbringe de næste 6 uger hos. Vores store rejserygsække ligger, allerede dækket af et tyndt lagt rødt støv, sammen med de vandflasker, der er købt til os samt majsmeal, sæbe, bønner og sukker til vores familier, når nu de får en fremmed gæst ind i deres hus, der selvfølgelig skal leve af det samme som dem. Ud af bilradioen synger Madoxx, en ugander, hvis stemme og sange jeg må have med mig hjem til Danmark. Ikke mindst for at kunne huske tilbage på disse køreture imellem de store grønne bjerge, der lå som kæmpe bølger i et mægtigt grønt ocean, de utallige bananplantager og den blå blå himmel med den højtstående sol, som jeg i 5 måneder skal befinde mig under som dansk volontør i Uganda.

Muzunguen

Jeg sidder i skyggen fra familiens lille lerhus og hjælper min „mor“, Maria, med at forberede middagsmaden. Alle disse måltider falder stort set på de samme tidspunkter hver dag, selvom ingen her har et ur og kun hanen fortæller hver morgen kl. 7, at nu er det tid til at stå op. Vi skræller med knive de små grønne bananer, der er en bestemt sort og som bliver dampet til den gullige grød, der hedder matoke. Det spises i hele landet og næsten til hvert måltid.

Som gæst skal jeg egentlig ikke lave noget, men jeg insisterer og får derfor lov til det meste. Især nu efter nogle uger, hvor jeg har bevist, at hvide mennesker rent faktisk godt kan gå i bare fødder uden at det gør ondt, at vi kan cykle, hoppe i sjippetov, fælde et banantræ med en panga, skovle sand, skrælle matoke og i det hele ta-

get leve stort set lige som dem og spise det samme mad. For dem er vi en skrøbelig blød race, for sådan oplever de os hvide, eller Muzungu, som de kalder os og som betyder: „Den hvide“. Selv har jeg nu fået mit eget klan-navn efter min mors klan, som er antilopeklanen, og jeg bliver derfor kaldt Namatovu.

Vi skal ud og besøge en af Marias patienter. Som altid når vi går på vejen eller forbi et hus, kommer børnene løbende ud mens de griner, vinker og råber: „Bye Muzungu!“ Men de tør ikke komme helt hen til mig, det er de for generte til. Pludselig råber Maria noget til dem, og jeg kan se, at de først standser op og måber, men bryder så ud i et stort grin, mens de igen begynder at vinke og råber: „Bye Namatovu!“ Fra den dag råber alle børnene mit nye klannavn efter mig.

Ønsker kun at dø

Vi besøger Fulolens, der er 40 år gammel og har AIDS i udbrud. Hun ligger på en sivmätte, mens hendes 4 børn, alle døtre, sidder omkring og laver forskellige huslige pligter. Vi hilser på det lokale sprog, der lyder som en stille nynnen, og jeg tager Fulolens hånd, der er brændende varm af feber.

Fulolens mand døde for 7 år siden, og det er ham, der har smittet hende, da han havde 20 andre koner/elskere. Flerkoneri er stadig meget udbredt, men flere og flere kvinder er begyndt at tage afstand fra det.

Hun har stadig kræfter til at tale og får en af døtrene til at hjælpe sig op at sidde, så jeg kan se hendes krop, der er fyldt med knopper og nogle steder store betændte sår, som ikke vil heles. Hun ved, hvorfor jeg er her og vil gerne fortælle sin historie. Hun siger, at sygdommen svinger, men at de dårlige perioder efterhånden bliver længere og med stærkere symptomer, som er smerter i hele kroppen, feber, hovedpine og diarree. Da hun havde kræfter til det, tog hun rundt og fortalte andre om hendes sygdom og om, hvordan hun fik den. Mange var skeptiske, indtil hun vidste dem de symptomer, hun havde fået. Hendes fire døtre, der efter hendes død bliver nødt til at blive gift så hurtigt som muligt for at kunne klare sig, har hun også advaret og oplyst om brug af kondom. Jeg kan mærke, at hun har kæmpet hårdt, men at sygdommen nu er ved at få sit overtag. Den sidste gang jeg besøgte hende siger hun, at hun kun ønsker at dø.

Fulolens er en ud af ufattelig mange der er blevet ramt af den forfærdelige AIDS og hendes historie er desværre ret typisk. Det jeg møder mest er familier kun bestående af børn helt ned til 7 års alderen, hvor AIDS allerede har taget begge forældre.

Tid til eftertanke

Min familie ryster altid smilende på hovedet, når jeg igennem min kame-ralinse forsøger at fange den gløden-

de sol, lige inden den forsvinder bag bjergene . Eller når vi om aftenen står og børster tænder og jeg altid skal kommentere den kulsorte himmel med de stærkt funklende stjerner, der helt herude på ingen måde bliver forstyrret af byernes lys. Petroleumslamperne bliver slukket, og vi lægger os under myggenettene og lytter til cikaderne, der overtager natten med deres pibekonzert. Oveni trætheden tænker jeg på, hvor heldig jeg har væ-

ret, at skulle få lov til at opleve dette, som jeg er i nu. At komme så tæt på en anden kultur, der er så åbenhjertig og positiv overfor en fremmed hvid som mig, der kommer og har alt det i mit eget land, som de drømmer om hele livet. Samtidig føler jeg fortvivlelsen over AIDS, der er ved at splitte et helt folk og et helt samfund ad.

Det bliver en gribende afsked, da bilen kommer og henter mig tilbage til byen efter 6 uger. Min gråd er både over den familie jeg skal fra, som har været så gæstfrie, og som jeg har delt så utrolig mange gode og sjove oplevelser sammen med og fortvivlelsen over at være vidne til, hvad AIDS og fattigdom kan føre til.

Anne Toubøl (midt i billedet) fortæller om og viser lysbilleder fra sin rejse ved skolens elevstævne lørdag den 11. oktober.

Præsentation af nye lærere

Mit navn er Bodil-Marie Gade. Jeg har læst dansk som hovedfag og fransk som sidefag og underviser i dansk, fransk og aerobic. Jeg er 28 år gammel og bor i Århus sammen med min kæreste Hans, der er gymnasielærer.

Min store interesse ved siden af sprog og litteratur er musik, som jeg har dyrket siden jeg var ganske lille. Jeg synger i et klassisk kor i Århus og spiller desuden tværføjte og klaver. Det sidste betyder, at jeg også indimellem spiller til morgensang m.m. på efterskolen.

Mit mål og ønske har gennem mange år været, at jeg kunne bruge min uddannelse til at undervise, og jeg er meget glad for at have fået muligheden for at prøve kræfter med lærergerningen her på Rønde Efterskole. Efterskoleformen – både generelt og i særdeleshed her på stedet – tiltaler mig meget, og jeg synes, arbejdet og livet som efterskolelærer rummer mange spændende udfordringer og ikke mindst mulighed for en tæt kontakt med skolens elever. Derfor ser jeg med stor glæde frem til det resterende skoleårs udfordringer, begivenheder og oplevelser.

Henrik Hartvig 39 år. Jeg er gift med Annette, og vi har tre børn: Asger 12 år, Holger 9 år og Asta 3½ år.

Jeg er selvlært komponist, musiker og underviser. Jeg har været udøvende musiker siden jeg var 14 år. I 80erne og 90erne har jeg som professionel musiker spillet i orkestre i alle mulige genrer. Fra 1990 - 2002 har jeg været tilknyttet „Opgang 2“ livsteater i Århus. Her har jeg fungeret som komponist, musiker, kapelmester og underviser.

I mit firma Hartvigs musik, lyd & komposition, der også består af et digitalt studie, laver jeg kompositioner og lydproduktioner.

Udover at skrive musik, skriver jeg også forestillinger. Bl.a. blev jeg i 1996 som den eneste dansker nomineret i kategorien Best Song i musicalkonkurrencen „Musical of the year 1996“, med en sang fra min musical „4-65 Jenkin“.

På efterskolen underviser jeg i musik og drama. Det er rart og sjovt at undervise, når eleverne er „sultne“ efter at lære noget. En sidegevinst ved undervisningen er, at jeg selv lærer rigtig meget.

Jeg hedder Brian R. Jensen, er 38 år, og er gift med Pia. Vi har to piger, Nina på 9 år og Lisa på 7 år.

Den 1. august 2003 startede jeg på RHE i en halvtidsstilling. Mit primære område på skolen er IT, herunder drift og vedligehold af skolens netværk, opbygning af trådløst netværk til elevnettet og undervisning i IT.

I den anden halvdel af mit arbejdsliv har jeg, på tredje år, en lille IT-konsulent virksomhed, beliggende i Silkeborg.

Før det har jeg været lidt omkring, f.eks. som indkøber i detailhandlen, organisationskonsulent i FDF, IT-projektleder m.m..

I min fritid cykler jeg en del om sommeren, løber om vinteren og er kasserer i FDF Silkeborg 3 Århusbakken hele året rundt.

Idrætslinjer på Rønde Efterskole

For godt og vel halvandet år siden, besluttede vi i efterskolen at opprioritere idrætsområdet. Vi stod i lidt af et vade-
sted, hvor vi gerne ville tilbyde alle idrætsfag, men ikke noget af det blev gjort helhjertet.

Fodbold, håndbold og badminton blev derfor de tre idrætsgrene, der skulle opprioriteres timemæssigt.

Formålet med at oprette egentlige linjer inden for de respektive idrætsgrene er:

- At give eleverne mulighed for dygtiggørelse af egne kvalifikationer.

- At give dem tilbud om ture ud af huset til diverse idrætsarrangementer.
- Øge elevernes lyst til at dyrke idræt så de derved fortsætter deres idrætskarriere efter opholdet på Rønde Efterskole.

Alle linjeelever træner 3 gange om ugen. Fodbold skruer dog lidt ned for blusset om vinteren, hvor spillet foregår i hallen. Desuden er alle linjeeleverne samlet på et fælles hold, der en gang om ugen samles for at styrke og opbygge den fysiske form. Mange elever når derfor op på 8 – 10

timer idræt ugenligt. Det kan for mange være en større omvæltning efter en lang og afslappende sommerferie. Vi ser da også i starten af skoleåret, at mange bliver overbelastede og får småskader. Dette forsøger vi at rode bod på ved skadesforebyggende træning og dosering af den rette træningsmængde.

Det er *ikke* en forudsætning at være dygtig for at vælge en idrætslinie. Det er lysten, som driver værket, men lysten er til gengæld også en helt afgørende forudsætning. Du skal være parat til at træne hårdt og intensivt med idrætsgrenen, og et af målene er per-

sonlig dygtiggørelse. Herudover håber vi, at der også sker en menneskelig udvikling gennem arbejdet med idrætten.

Flødeskummet på lagkagen i idrætsfagene er at dyste mod andre. Derfor deltager vi i en del stævner og turneringen i løbet af skoleåret. Fodbold og håndbold spilles mest mod hold fra andre skoler, da en fortløbende turnering er vanskelig at deltage i, da den fortsætter uanset om vi på skolen har musical, ferie eller forlænget weekend. Dog deltager vi normalt i KFUM Mesterskaber, hvor der deltager såvel skoler som klubber. Herudover er Østjyske Mesterskaber og Ekstra Bladets fodboldturnering faste ingredienser på årsplanen.

I badminton deltager vi i RGI's (det lokale DGI område) holdturnering, og vi har efterhånden så gode spillere, at vi kan hamle op med klubberne i området – vi var fx sidste år til Landsmesterskaber for hold, hvor det blev til en flot andenplads. Endvidere kan vi tilbyde spillerne talenttræning gennem RGI, og vi er med til stævner, hvor spillerne er inddelt i forskellige rækker, så alle uanset niveau kan få jævnbyrdige kampe. I år samarbejder vi med vores lokale klub Thorsager-Røn-

de IF (TRIF) om træningen, så vore spillere har flere forskellige spillere at dyste imod. Det gør træningen bedre og mere afvekslende, at vi har dette samarbejde.

Sidst i september kunne vi byde på en oplevelse af en helt anden karakter. Vi var linedommere ved Danish Open i Århus, hvor nogle af verdens bedste badmintonspillere er med. Vi hjalp arrangørerne, som havde svært ved at finde linedommere i dagtimerne, og vi gav eleverne en badmintonoplevelse af de helt store – god kombination.

Håndboldspillerne har også været til eliteidræt. De har haft en tur til Randers HK, hvor de har fulgt holdet før, under og efter kampen. Træneren Morten Arvidsson fortalte om oplægget til kampen, og eleverne var også med ved evalueringen af kampen bagefter. En god måde at få indblik i håndboldspillet på topplan.

Udover personlig dygtiggørelse i sin idrætsgren kan eleverne starte en træneruddannelse på idrætslinien. Gennem RGI tilbyder vi begynderkurser i de tre idrætsgrene, og i badminton er det muligt at blive hjælpetræner i TRIF. Endvi-

dere tilbydes kurser i idrætsskader, idrætspsykologi og lederkurset „Ung på banen“ – et godt tilbud til eleverne, som gør at de kan snuse til træner- og lederfunktioner i en klub.

Det er nu andet år, vi tilbyder idrætslinier i Rønde. Vi har mærket en øget søgning af især drenge til skolen, og det tror vi i høj grad skyldes idrætslinierne. I år har omkring 50 elever et idrætsliniefag, så vi er ret sikre på at idrætslinierne er kommet for at blive. Faktisk er presset på idrætshallen så stort, at det kniber at have plads til alle aktiviteter, så derfor arbejder vi lige nu på at finde en struktur, som også kan udnytte hallen i timerne, hvor eleverne spiser aftensmad og holder stilletime.

Undervisere på idrætslinierne er
Niels Folke Jørgensen (fodbold)
Gorm Skovsgaard (håndbold)
Arne Tophøj (badminton)

P.S. Plakater med de tre linjer kan fåes ved henvendelse til: post@rhe.dk

[Brev fra tre pilgrimme]

Tanzania

Lene, Tina og Ditte fulgte højskolens pilgrimslinie i foråret. De er nu rejst til børnehuset i Usa River i Tanzania. Her deler de hverdag med de 31 børn i tre måneder.

Hej alle jer hjemme i Danmark!
En lille hilsen fra os, der nu har været på centeret i lidt over fire uger. Børnene er smadder søde og rimelig nemme at have med at gøre. Vi har ca. 10 børn om formiddagen, når de store er i skole. Her iblandt en nytilkommen på omkring et år. En lille nuttet „Mowgline“, der for ca. halvanden måned siden kom til centeret efter at være blevet fundet i en bananplantage. Hun er den sødeste lille unge, bortset fra, når hun skal skiftes eller tisser på os eller i vores seng. De andre formiddagsbørn er mellem 3 og 6 år. Desuden er der en stor gruppe 6-10-årige. Af de største har vi to på 12, en på 13, 14 og 17 år. I alt 31 børn. Ja, der var en del navne at lære, for de hedder jo ikke ligefrem Peter og Søren alle sammen og så har alle – både drenge og piger – samme kortklippede frisur, så de ligner hinanden. Men vi kan dog efterhånden alle navnene. En gang i mellem glemmer man helt, at de fleste mangler en eller begge forældre og mere eller min-

dre har levet som gadebørn alle sammen. De kan dog også være lidt stride ved hinanden og bliver ofte rimelig larmende, når man sætter en leg i gang (meget normalt for børn i den alder tror vi dog), men er for det meste bare glade og nu også rimelig velopdragne (gode til at tage deres pligter, vasker stort set alle hænder før spisning) og ser man lige væk et øjeblik efter aftensmad er rummet helt tomt, når man kigger tilbage... så er børnene såmænd smuttet i seng.

Jobbet

Vores opgave består hovedsageligt i at lege med børnene og give dem tryghed og omsorg. Det er op til os selv, hvor meget vi vil sætte i gang (og faktisk også hvor meget fritid vi har – altså ingen faste arbejdstider). Om formiddagen, når de store er i skole, leger vi sanglege, tegner, spiller fodbold, laver diverse stafetter eller hvad vi nu kan finde på.

Efter vi har indtaget et overdådigt måltid bestående af bønnesk, rå klæbrig majs-dej eller ris med

noget, der skulle forestille kød, kommer de store hjem fra skole, og vi leger forskellige smålege. Sidst på eftermiddagen går alle børnene i bad. Derefter er der aftensmad, og så går de små i seng. Om aftenen spiller vi ofte kort med de ældste og vagtmændene, eller vi kan hjælpe dem med lektierne.

Man skal lige vænne sig til, at det er os, der skal sørge for, at børnene kommer til lægen, får deres medicin hver dag, at skader i huset bliver repareret, at opdatere børnenes journaler og at de får noget ud af undervisningen i skolen, idet det tanzanianske personale har mere forstand på tøjvask, madlavning og andet praktisk end på børn. Men det er også det ansvar, der gør, at arbejdet bliver udfordrende og meningsfyldt.

En venlig landsby

Vi er virkelig kommet ud i en ægte lille afrolandsby, kan vi godt sige jer (eller det vil sige ikke som man traditionelt forestiller sig med små lerhytter mellem bananplantager ... men stort set lige så primitivt). En gåtur gennem Usa Rivers hullede jordveje, minder mest af alt om en tur i Den gamle By i Århus. Langs vejen står mere eller min-

dre faldefærdige ler- og træhuse med bliktag og foran dem boder med lokaldyrket frugt og grønt samt uappetitligt kød med fluer omkring.

På trods af at der hele tiden bliver råbt „mzungu“ (Hvidt menneske, red.) efter os, er alle i landsbyen venlige og hjælpsomme, og vi har ikke oplevet nogen, der ville os noget ondt... yderst fredelig og hyggelig lille landsby.

Mus og minikrokodiller

Siden sidst har vi fået en ny værelseskammerat, som hedder Ingolf. En dejlig lille husrotte, som heldigvis senere viste sig at være en mus. Den kommer ind igennem vinduet om aftenen, når vi slukker lyset, og tager frit for sig af vores frugtkurv. Første gang vi mødte Ingolf, stod vi alle skrigende i sengen, mens lederen og børnene ihærdigt prøvede at fange musen og slå den ihjel med en trækæp. Det lykkedes dog først nogle dage senere at fange musen, men den slap desværre væk, skønt 30 børn jagtede den. I de sidste par dage, har vi i stedet for Ingolf haft besøg af mini-krokodiller og kakkelakker, som vi er lidt bedre venner med, idet de ikke spiser vores mad.

Ja, det bliver vist alt for denne gang! Håber I har det godt alle sammen, og at der stadig er lidt sommervarme tilbage. Her er det efterhånden ved at blive rigtig afrovej – skønherligt!!

Knus og varme tanker fra Mzungu'erne: Lene, Tina og Ditte.

Se elevbladet i farver!

Vi vil forsøge at udarbejde en skærmvenlig kopi af dette blad til skolens hjemmeside.

Du kan downloade og se bladet i PDF-format på RHEs hjemmeside.

Adressen er www.rhe.dk

Har du kommentarer eller andre forslag til forbedring af hjemmesiden eller elevbladet, vil vi på redaktionen gerne høre nærmere fra dig.

[Kreativitet]

De flade fibre

At arbejde med fibre passer godt til pige/kvindesindet. Vi er nysgerrige, manipulerende, sanselige og bestemmende, vil gerne trække i trådene.

Stofflader kan bearbejdes på mange måder. Det er et meget fleksibelt materiale, meget nært og vedkommende, vi bruger materialet dagligt, det er hverdagsting, vi tager det på os, sover og indhyller os i det, det er en nødvendighed. Men det spændende er, at vi klipper i det, man tager fysisk fat i materialet, bearbejder det, tager chancer og lader øjeblikket råde, forvandler formerne til et udtryk, der fortæller om oplevelser, tænkning, ideer og fantasi.

Vi er tryghedssøgende, og det kan til gengæld gøre det kreative arbejde svært, da mange har det færdige billede inde i hovedet, eller har en kopi liggende som man gerne vil lave en kopi af. Dette er meget bremsende for indlevelsen, nysgerrigheden og ikke mindst åbenheden i processen.

Vi kan i dag købe mange forskellige tekstile materialer. Nu kan man blande alle mulige tekstiler sammen, og det giver muligheder, sjove kombinationer og mange spændende ideer.

Hvorfor lave vores eget tekstil?

Eleverne i efterskolen og højskolen har i værkstedstimerne prøvet at fremstil-

le deres egne stoffer ved hjælp af filtning: Nunofilt. Dette består af uld, der filtes sammen med åbent vævede stoffer.

Opgaven var at fremstille stoffet og dekorere stoffet til brug i en taske, lille pung, penalhus eller kosmetikpung.

Ved fremstilling af materialet bruges et stykke let stof i gaze, bomuld eller silke, herpå lægges et tyndt eller tykt lag uld, ulden lægges på i vandrette og lodrette linjer, hvorved ulden trækker sig ensartet sammen. Uld og stof filtes sammen med sæbevand, og i løbet af kort tid har vi det flotte stykke stof.

Filterne kan udformes og dekoreres og finder anvendelse i mange produkter

Næste proces er at dekorere stoffet, det kan være med tryk eller broderi. Vi valgte broderi, fordi vi ønskede at bruge symaskinen til denne dekoration, der giver eleven et godt kendskab til symaskinen og dens funktioner.

Broderier med symaskine

At brodere med symaskinen er som at tegne med en blyant. Du kan føre stoffet i alle retninger, og skifte tråd, så ofte du ønsker det, derved opnår du en fantasifuld virkning, og lige netop i denne proces er det dejligt at opleve elevernes forbavselse og glæde ved pludselig at opdage, hvilken fantastiske virkning denne teknik har og de mange muligheder der ligger i den. Eleven lader sig fordybe i processen, eleven finder glæden ved at fremstille et produkt, som er helt deres eget. Det er vigtigt at tilstræbe en proces, hvor eleverne skal undre sig. De skal sanse og skabe, de skal udtrykke sig og ikke mindst erkende en arbejdsproces fra ide til handling fra handling til resultat.

Marianne Nielsen

Marianne underviser i håndværks- og tekstilfag i højskolen samt i „Form og farve“ i efterskolen.

Lad mig slutte med et digt af tekstilformgiver Anne-Marie Kornerup.

*Om man ligner materialet
Med et nøgent træ
Så er det forår
Når jeg leger
Med mine broderier
Og min væv
At få det hele til at blomstre
Er målet
Det er svært
Det er let
Det er tro og håb
Det er kampen*

*At gøre det unødvendige
til en nødvendighed
til en øjenfryd
At lege med materialerne,
kludene, garnerne,
bruge redskaberne,
frembringe noget med hænderne,
forme,
sætte farver og mønstre sammen
at gøre det unødvendige
til noget nødvendigt,
det er målet.*

***Du kan også „slå på tromme“
for Rønde Højskole og Efterskole!***

Skolen holdt for nylig Efterskolernes Dag med åbent-hus arrangement. Forsidebilledet samt disse to fotos viser situationer fra dagen.

Du kan også gøre venner og familie opmærksom på skolen. Hold dig orienteret på skolens hjemmeside: ***www.rhe.dk*** og ring til skolens kontor for at få brochurematerialer tilsendt. Tak skal du have.

Nye Adresser:

1999

Louise Kristensen, Bigårdsvej 2,
7570 Vemb
Rasmus Johansen, Sognevejen 20,
Nødager Mark, 8560 Kolind
Susan Johanne Gramm, Torvet 10 3.,
6100 Haderslev
Kirsten Nordlund Nielsen, Bygaden 45,
Endrup, 6740 Bramming

2000

Kenneth Boye Rasmussen, Bjørnemosvej
255, Hjaltese, 5260 Odense S
Pernille M.E.Rasmussen, Overgade 58,
Skalbjerg, 5492 Vissenbjerg
Maria Frølund Bech, Henrik Rungs Gade
11 3.th, 2200 København N

2001

Majken Petersen, Torvevænget 106,
8310 Tranbjerg J
Aleida Johanna Van Beek, Bredstengade
40, 5000 Odense C
Ditte Hauberg, Nørrebro 2,
6400 Sønderborg
Kim Busk Madsen, Billedgade 32 st.th,
5000 Odense C
Anne Tschenka Leimand, Snogebæksvej
114, 8210 Århus V
Christian Degn, Fjordgade 51,
5000 Odense C
Lisbeth Dam, Gårdstedet 21 st.tv,
2500 Valby
Sarah Lisette Andersen, Poul Paghs Gade
1, 9000 Ålborg
Marianne Jakobsen, Dortesvej 35 1.tv,
8220 Brabrand
Ane A. Lund Hansen, Dortesvej 35 1.tv,
8220 Brabrand
Sina Justinussen, Mathildeundsvej 48,
8260 Viby J
Sune V.Richardt, Mathildelundsvej 48,
8260 Viby J
Lasse Ernst, Kastelvej 25 5.,
2100 København Ø
Mette Gry Thomsen, Vesterbro 113 4.,
9000 Ålborg
Anna Bjørnl. Fuglsang, Fladen Grund 44,
9990 Skagen
Ditte Hauberg, Helgolandsgade 25, 3.,
8000 Århus C

Nye adresser

2002

Mia Torbenfeldt Bjaarnø, Møntmestervej 8B 1.th., 2400 København NV
Maria Birch Nielsen, Tordenskjoldsgade 104, 8200 Århus N
Inga Nissen, Emiliehøj 2, 8270 Højbjerg
Melina Gade, Herluf Trolles Gade 25 2., 8200 Århus N
Lotte Kvisgård Jensen, P.S.Krøyers Vej 128, 7500 Holstebro
Louise Nygaard Sørensen, Terrasserne 18 st., 2700 Brønshøj
Katrine Ottesen, Langenæs Alle 13 3.tv, 8000 Århus C
Birgitte Hyldgaard, Gyldenlakvej 3 2.mf, 8900 Randers
Samer Majid Mhatlaf, Brogaardsvej 3C, Rindum, 6950 Ringkøbing
Lone Korthsen, Brohusgade 4A, 9000 Ålborg
Heidi Sudergaard, Attenagrevej 17, Ølstруп, 6950 Ringkøbing
Mette D. Bendtsen, Herluf Trolles Gade 4 1.th., 9000 Ålborg
Maria Beck, Vejlegårdsparken 24 3., 2665 Vallensbæk Strand
Anna Holm, Lerhus Allé 13, 8270 Højbj.
Caspar Lindh. S.Andersen, Ansvej 100 3., 8600 Silkeborg
Lise M. Knudsen, H. Schourups Gade 3, 8000 Århus C
Lisbeth Lynggaard, Sorthøj 183, 9000 Ålborg

Louise B.B.Andersen, A.F.Beyersvej 17 3., 2720 Vanløse
Tine Hansen, Sølystgade 27 1.th., 8000 Århus C
Tine L. Hansen, Vestergade 124B 1.th., 5700 Svendborg
Linda Johnsen, Langenæs Alle 10 2.mf, 8000 Århus C

2003

Trine Gammelgaard, Nyvangsv. 15 2.th., 8900 Randers
Marianne Boutrup, Persillehaven 40, 2730 Herlev
Line Larsen, Valdemarsvej 1 2.tv, 7400 Herning
Camilla Rytz Mortensen, Hallssti 31 1.th., 8000 Århus C
Nikolaj Klintebjerg, Langelandsgade 201 st.th., 8200 Århus N
Nassim N. Pour, Universitetsparken 8, 1., 8000 Århus C
Mariann H. Nielsen, Marselis Boulevard 28, 8000 Århus C
Anne Marie Justesen, Hvesager 214, 7300 Jelling
Mette Dalegaard, Ryttegade 10 st.7463, 5000 Odense C
Malene Vejrup Madsen, Damgade 82A st., 6400 Sønderborg
Maibritt Villadsen, Skanderborgvej 166, 8260 Viby J

Andre

Helle Sten, Østre Skovvej 13, 9574 Bælum
Thomas Strande Kjærgaard, Grøfthøjparken 160 5.th., 8260 Viby J
Esther Gregersen, Præstevænget 8, 8722 Hedensted
Henrik Højgaard Madsen, Stakhaven 24, 8900 Randers
Hanne Jøger, Christianslundsvej 75 1., 5800 Nyborg
Sanne Christensen, Skjernvej 44 st., 7500 Holstebro
Marianne Drap, Borgergade 1B 2. th, 8900 Randers
Kristine Melchiorsen, Tårnvej 1, 6520 Tofthund
Lene Nees, Wesselsvej 6 3.th., 7500 Holstebro
Jeanette Grimstrup, Skærsskovvej 41, 8600 Silkeborg
Kirsten og Høning Sørensen, Dragsmurvej 21, Begtrup, 8420 Knebel
Camilla Kate Larsen, Tjelevej 30 1.tv, 8240 Risskov
Mikael Refby, Gudrunsv. 76 7.th., 8220 Brabrand
Birte Klitte Kristensen, Præsteager 23, Lisbjerg, 8200 Århus N
Dan Guido Jacobsen, Viby Torv 1 1., 8260 Viby J
Inge Hansen, Sønderdal 34, 7323 Give

Fra Rønde Høj- og Efterskole

Udgives af Rønde Høj- og Efterskoles Elevforening.
Skolevej 2, 8410 Rønde

Elevforeningens bestyrelse

Johannes Melchiorsen	2877 5472
Søren Woller Møller	8632 0466
Karen Bruhn	8616 9098
Kristina Trautner Nielsen	8622 5463
Kristine Melchiorsen	8625 8979
Kim Bredahl	7483 1829
Anette Flugt	8678 6379

50 kr's-klubben: Giro 6 40 67 18

Fond der yder økonomisk støtte til elever på Rønde Høj- og Efterskole med behov derfor.

Adresseændring bedes rettet til det lokale postkontor, hvorefter den bringes i bladet.

Kontingentet er 80 kr årligt eller 5 år for 300 kr - skal betales inden d. 1. april til: Rønde Høj- og Efterskoles Elevforening, Skolevej 2, 8410 Rønde, Giro 6 40 67 18.

Elevbladet udkommer ca. den 15. i følgende måneder: marts, juni, oktober og december.

Meddelelser til bladet må være redaktionen i hænde senest den 15. i den foregående måned.

Redaktion

Inge Thomsen	} 8637 2430 thomsen2@mail.dk
Arne Thomsen	
Poul Abildgaard	

Layout & fotos Inge og Arne Thomsen

Trykt på ikke klor bleget, svanemærket papir på Kolind Bogtrykkeri I/S.

RØNDE HØJSKOLE & EFTERSKOLE

Rønne Højskole ... Faglig udvikling og menneskelig kompetence

Pilgrimslinie

- forbered din rejse
- 3-6 mdr. frivilligt arbejde i Asien, Afrika ell. Latinamerika

Sygeplejelinie

- studieforberevende
- fagligt og etisk fundament

Journalistlinie

- forbereder til optagelsesprøve
- giver personligt journalistisk ståsted

Pædagogisk linie

- studieforberevende
- afprøv teori i praksis

Friluftslinie

- kano/kajak, windsurfing, klatring, rappelling
- prøv dig selv af og find dit ståsted og natursyn

Øvrige fag

- Musik, håndværk, kunst, idræt og livstolkning

Rønne Højskole • www.rhe.dk
tlf. 86 37 19 55 • fax 86 37 13 12